

5. januar 2023
KAP/MEERA
JUR/CHAPA
KIDS/CALAR
J.nr. 2022 - 2309

Forslag

til

Lov om fravigelse fra obligatorisk digital selvbetjening

§ 1. Loven finder anvendelse på alle obligatoriske digitale selvbetjeningsløsninger hos offentlige myndigheder, hvor der efter særlovgivning er mulighed for at fravige udgangspunktet om obligatorisk digital selvbetjening for fysiske personer.

§ 2. Hvor der i særlovgivning findes regler om fravigelse fra obligatorisk digital selvbetjening, har fysiske personer, der er fritaget for obligatorisk tilslutning til Digital Post efter § 5, stk. 1, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, efter anmodning ret til at blive tilbudt det i den pågældende særlovgivning hjemlede alternativ til digital selvbetjening.

Stk. 2. Anmodning skal indgives i overensstemmelse med reglerne i den pågældende særlovgivning.

§ 3. Loven træder i kraft den 1. juni 2023.

§ 4. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Digital selvbetjening er personers mulighed for at kommunikere digitalt med myndighederne. Dette vil oftest ske via selvbetjeningsløsninger på en myndigheds hjemmeside, hvor en person fx kan melde flytning via borger.dk. For en række offentlige serviceområder er der i den relevante lovgivning fastsat krav om, at personer skal anvende den digitale selvbetjeningsløsning, som den relevante myndighed stiller til rådighed til formålet. Dette benævnes obligatorisk digital selvbetjening.

Hvor en myndighed vurderer, at en person må forventes ikke at kunne anvende den obligatoriske digitale selvbetjeningsløsning, er der i særlovgivningen givet mulighed for fx at undtage og fritage personer fra kravet om brug heraf. Der kan i særlovgivningen være brugt dispensation eller lignende begreber for fravigelse af udgangspunktet om obligatorisk digital selvbetjening.

Hvor der sker fravigelse fra obligatorisk digital selvbetjening skal de fysiske personer tilbydes betjening på anden, passende vis. Alternativerne er beskrevet i særlovgivningen.

I praksis er der dog konstateret udfordringer med de gældende regler. Dette ses både i relation til administration af reglerne og personernes forståelse af reglerne. Personer skal begrunde deres behov for et alternativ til digital selvbetjening, som myndigheden kan vurdere anmodningen ud fra. Det kan for nogle være til gene at begrunde behovet ud fra personlige årsager, herunder helbredsoplysninger. Kriterierne for denne vurdering er ikke hjemlet ensartet på tværs af særlovgivningen og administreres forskelligt af myndighederne. Man kan derfor opleve at kunne blive undtaget fra én selvbetjeningsløsning, men ikke fra en anden selvbetjeningsløsning.

Endvidere kommer nogle personer i den vildfarelse, at fritagelsen for Digital Post ligeledes medfører en generel fritagelse eller undtagelse fra obligatorisk digital selvbetjening.

Formålet med lovforslaget er på denne baggrund at gøre det nemmere for personer, der i forvejen er fritaget for Digital Post, at blive undtaget fra obligatorisk digital selvbetjening, samt at skabe bedre sammenhæng i reglerne for personers digitale kommunikation med offentlige myndigheder. Derudover har lovforslaget til formål at gøre det lettere for myndighederne at administrere reglerne.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Fravigelse fra obligatorisk digital selvbetjening for fysiske personer, der er fritaget for Digital Post

2.1.1. Gældende ret

Undtagelse og fritagelse fra obligatorisk digital selvbetjening er reguleret i de enkelte særlove, hvor selve den obligatoriske løsning er reguleret. Fx er personer forpligtet til ansøge om byggetilladelse ved hjælp af digital selvbetjening, jf. bygge-loven § 16, stk. 3. Muligheden for undtagelse fra kravet er reguleret i bygge-loven § 16, stk. 4-5.

Der er i hver enkelt lov anført de kriterier, som en myndighed kan lægge vægt på i vurderingen af, om en person kan blive undtaget eller fritaget fra obligato-risk digital selvbetjening. Som ét af kriterierne kan fritagelse for Digital Post indgå, men det er ikke givet, at dette er et gyldigt kriterium i alle særlove for at blive undtaget eller fritaget for obligatorisk digital selvbetjening. Personer kan derfor opleve, at en fritagelse for Digital Post i nogle tilfælde kan benyttes som begrundelse for undtagelse eller fritagelse, men i andre tilfælde, kan fritagelsen ikke benyttes.

Der kan i særlovgivningen være anvendt andre betegnelser for fravigelse, fx di-spensation. Hvor der i disse tilfælde også tilbydes alternativ betjening til fysiske personer, finder denne lov også anvendelse.

2.1.2. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet vil med lovforslaget introducere mu-lighed for, at fysiske personer, der er fritaget for Digital Post fra offentlige af-sendere, kan benytte denne fritagelse som eneste kriterium for at fravige obli-gatorisk digital selvbetjening.

Der er behov for enklere og mere smidige regler for de personer, som ønsker at fravige udgangspunktet om obligatorisk digital selvbetjening. Ved at indføre et objektivt kriterium gøres reglerne mere gennemskuelige for den enkelte bor-ger og lettere at administrere for myndighederne.

De foreslåede bestemmelser gælder på tværs af de sektorspecifikke fravigelses-bestemmelser og skal supplere disse. Den foreslåede bestemmelse i § 2 gælder parallelt med fravigelsesbestemmelserne og skal tolkes i sammenhæng med disse, da alternativerne til digital selvbetjening er hjemlet i de sektorspecifikke fravigelsesbestemmelser. Dette medfører, at personer, som er fritaget for Digi-tal Post, benytter den foreslåede bestemmelse i sammenhæng med en fravigel-sesbestemmelse i en sektorspecifik lov. Derved får den Digital Post-fritagne person mulighed for at benytte dét alternativ, som er hjemlet i fravigelsesbe-stemmelsen. Et alternativ til digital selvbetjening kan fx være en papirblanket eller fysisk fremmøde.

Den foreslåede bestemmelse i § 2 kan dog ikke anvendes til at fravige en obligatorisk selvbetjeningsløsning, hvis der ikke allerede i særloven eksisterer en fravigelsesbestemmelse. Dette gælder for ikke at give Digital Post-fritagne personer en bedre retsstilling for fravigelse end de personer, som er tilmeldt Digital Post. Det gælder endvidere, fordi der i disse tilfælde ikke eksisterer et alternativ.

I forhold til undtagelse for obligatorisk digital selvbetjening gælder der særlige regler. I de sektorspecifikke undtagelsesbestemmelser har en fysisk person mulighed for at blive undtaget fra en obligatorisk selvbetjeningsløsning. Det betyder, at man kan undtages fra at benytte en selvbetjeningsløsning i en konkret situation fx i forbindelse med registrering af flytning. Det betyder også, at man skal anmode om undtagelse *hver gang* man skal benytte en selvbetjeningsløsning. Man kan således ikke blive undtaget for al fremtidig brug af den samme selvbetjeningsløsning. Der gælder undtagelser fra de almindelige undtagelsesbestemmelser hos Udbetaling Danmark, hvor man kan blive undtaget for obligatorisk digital selvbetjening gældende for et sagsforløb, hvor man fx skal benytte en selvbetjeningsløsning flere gange i det samme sagsforløb.

De administrerende myndigheder kan foretage opslag i kontaktregisteret for at kontrollere en persons tilmeldingsstatus til Digital Post.

Personer, der er fritaget for Digital Post, kan frit vælge, om de vil benytte en obligatorisk digital selvbetjeningsløsning, eller om de vil anmode om fravigelse fra den obligatoriske selvbetjeningsløsning. Med de foreslåede bestemmelser kan udgangspunktet om obligatorisk digital selvbetjening fraviges *alene* på baggrund af fritagelsen for Digital Post.

Såfremt udgangspunktet om obligatorisk digital selvbetjening fraviges, skal personen tilbydes betjening på anden vis, som er hjemlet i undtagelsesbestemmelsen i særloven. Den foreslåede bestemmelse indeholder således ikke i sig selv mulige alternativer. Alternativerne afhænger af, hvilken særlovgivning fravigelsen vedrører. Det er også særlovgivningens regler der hjemler fx varighed og ansøgningsmetode.

3. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesretten

Behandling af personoplysninger er reguleret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordningen om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

I dag er det muligt for offentlige myndigheder, der er tilsluttet Digital Post som offentlige afsendere, at foretage opslag i kontaktregisteret i Digital Post-løsningen med henblik på afklaring af tilmeldingsstatus. Myndigheder med borgerkontakt på områder med obligatorisk digital selvbetjening kan fx foretage opslag med henblik på at afklare, hvorvidt den pågældende person er fritaget for Digital Post. Det kan blandt andet være relevant i tilfælde, hvor personens tilmeldingsstatus til Digital Post indgår som ét af kriterierne for undtagelse eller øvrige fravigelser fra offentlig digital selvbetjening, som beskrevet i afsnit 2.1.1. Lovforslaget vil derfor *ikke* medføre en ny behandlingsaktivitet, men alene videreføre en allerede eksisterende behandling af personoplysninger med samme formål.

Digitaliseringsstyrelsen er dataansvarlig for kontaktregisteret, mens offentlige myndigheder er dataansvarlige for behandlingen i forbindelse med registreringer og opslag i kontaktregisteret.

I forbindelse med den offentlige afsenders opslag i kontaktregisteret, vil der blive behandlet almindelige personoplysninger samt fortrolige oplysninger (CPR-nummer). CPR-nummeret vil blive behandlet af den offentlige afsender med henblik på entydig identifikation af den borger, hvis tilmeldingsstatus, som den offentlige afsender ønsker at afklare.

I forbindelse med de offentlige afsenders opslag i kontaktregisteret videregiver Digitaliseringsstyrelsen personoplysninger til den offentlige afsender. I databeskyttelsesforordningens kapitel II er det reguleret, hvornår personoplysninger må behandles. Databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, udgør det databeskyttelsesretlige hjemmelsgrundlag til den på gældende videregivelse, som behandlingen giver anledning til.

Digitaliseringsstyrelsen har endvidere hjemmel til videregivelse af personoplysninger i forvaltningslovens § 28, stk. 1, når myndigheder foretager opslag og registreringer i kontaktregisteret.

Med lovforslagets § 2, stk. 1, forpligtes myndigheder, der administrerer regler om fravigelse fra obligatorisk digital selvbetjening, til at tilbyde fravigelse til borgere, der er fritaget for obligatorisk tilslutning til Digital Post. Den pågældende myndighed har herefter hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, til at foretage opslag i kontaktregisteret som led i en kontrol af, om en borger er fritaget fra Digital Post.

4. Konsekvenser for opfyldelse af FN's verdensmål

Det har været overvejet, om den foreslåede ordning vedrørende udvidet mulighed for fravigelse fra obligatorisk digital selvbetjening kunne siges at bidrage til at fremme delmål 10.3 om at 'alle skal sikres lige muligheder, ligesom samfundsforårsagede uligheder skal reduceres bl.a. ved at afskaffe diskriminerende

love, politikker og skikke, ved at fremme hensigtsmæssig lovgivning, politikker, og foranstaltninger til at imødegå dette' 16.10 om 'at sikre offentlig adgang til information og beskyttelse af fundamentale frihedsrettigheder i henhold til international lovgivning og internationale aftaler'.

Det vurderes dog, at verdensmålene ikke er relevante i forhold til lovforslaget. Der er i vurderingen navnlig lagt vægt på, at der allerede i dag i forbindelse med vurderinger af behov for fravigelse fra obligatorisk digital selvbetjening drages omsorg blandt myndigheder for at tilgodese borgere, som i en konkret situation har svært ved at betjene sig selv digitalt. Spørgsmålet om hvorvidt der skal etableres en mulighed for fravigelse for obligatorisk digital selvbetjening vurderes således primært at vedrøre administrative myndighedsforhold, og hvad der er et rimeligt niveau af service for borgerne.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Økonomiske konsekvenser

Lovforslaget kan potentielt medføre udgifter til øget administration i form af analoge alternativer til de obligatoriske selvbetjeningsløsninger, da der potentielt kan være flere personer, som ønsker at benytte et alternativ til den obligatoriske selvbetjeningsløsning.

Samtidig forenkles sagsbehandlingen ved indførelsen af det objektive kriterium, da der ikke længere skal foretages skøn eller udarbejdes skriftlige afslag for anmodning om fravigelse fra krav om obligatorisk digital selvbetjening for så vidt angår Digital Post-fritagne personer.

De potentielle udgifter og besparelser forventes på denne baggrund at udligne hinanden, og lovforslaget forventes derfor ikke at medføre økonomiske konsekvenser for hverken stat, kommuner eller regioner.

Offentlige implementeringskonsekvenser

Lovforslaget vil forventeligt medføre begrænsede offentlige implementeringskonsekvenser. Lovforslaget vil gøre det lettere for personer, som er fritaget for Digital Post, at fravige fra obligatorisk digital selvbetjening. Der kan derfor potentielt være flere personer, som ønsker at benytte et alternativ til den obligatoriske selvbetjeningsløsning. Den alternative mulighed kan medføre mere sagsbehandling hos de administrerende myndigheder.

Den potentielt øgede mængde vil bestå af de personer, som efter de eksisterende fravigelsesbestemmelser vil få afslag på deres anmodning, men som på baggrund af den foreslåede bestemmelse kan fravige obligatorisk digital selvbetjening alene på baggrund af Digital Post-fritagelsen.

Omfanget vurderes at være begrænset, da en stor del af personerne allerede i dag vil blive tilbudt det analoge alternativ i kraft af de eksisterende regler om fravigelse fra obligatorisk digital selvbetjening.

Dertil vil det ikke være uden konsekvenser for personer at blive fritaget for Digital Post *udelukkende* for at opnå lettere adgang til blive undtaget eller fritaget for obligatorisk digital selvbetjening. Udover ikke selv at modtage Digital Post vil personer, der er fritaget for Digital Post, heller ikke kunne give digital læseadgang til pårørende.

Samtidig vil den foreslåede ændring mindske behovet for skønsvurdering af personens evner til at anvende digitale selvbetjeningsløsninger og dermed af personens ret til et alternativ, idet der alene skal foretages skønsvurdering for de personer, som er tilmeldt Digital Post. Dette vil skabe en lettere afklaring og administration i de tilfælde, hvor personen er fritaget for Digital Post.

Lovændringen har ikke tekniske afhængigheder til de digitale løsninger og vil ikke kræve selvstændig it-udvikling.

Der kan dog være myndigheder, som vil have behov for at implementere en integration til Digital Posts kontaktregister, så de kan kontrollere en persons tilmeldingsstatus til Digital Post. Dette vil kun være nødvendigt for myndigheder, som har obligatoriske selvbetjeningsløsninger og som ikke allerede har en integration. De seneste tal viser, at over 600 organisationer allerede har en integration til Digital Post, så det estimeres, at der vil være tale om et lille antal myndigheder. En integration til Digital Post kan opnås hos over 70 udbydere af disse løsninger.

Lovforslaget er i relevant omfang udformet i overensstemmelse med de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning.

Lovforslaget efterlever princip 1 om enkle og klare regler, da der fastsættes en hovedregel for identifikation og afgrænsning af, hvilke personer der er omfattet af de foreslåede regler.

Det vurderes også, at lovforslaget er i overensstemmelse med princip 2 om digital kommunikation, da lovforslaget følger udgangspunktet om, at personer som hovedregel skal betjene sig selv digitalt, men der kan gøres undtagelser for personer, som ikke vurderes at være i stand til dette.

Lovforslaget efterlever ydermere princip 3 om mulighed for automatisk sagsbehandling, da der er fastsat et objektive kriterium om fritagelse for Digital Post for at være omfattet af lovforslaget. Lovforslaget giver ikke sig selv anledning til automatisk sagsbehandling, men brugen af det objektive kriterium gør det lettere for sagsbehandlerne at træffe afgørelse om, hvorvidt en person skal tilbydes betjening på anden vis.

Da der ved administration af lovforslaget benyttes eksisterende data fra Digital Post-registeret, vurderes lovforslaget at være i overensstemmelse med princip 4 om sammenhæng på tværs ved genbrug af begreber og data.

De resterende principper for digitaliseringsklar lovgivning er ikke relevante for dette lovforslag.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget medfører ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. Muligheden for fravigelse fra obligatorisk digital selvbetjening vedrører kun offentlige selvbetjeningsløsninger.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vil medføre positive konsekvenser for de borgere, som er fritaget for Digital Post, og som har behov for at fravige fra obligatorisk digital selvbetjening. Disse borgere vil alene på baggrund af deres fritagelse for Digital Post kunne blive fravige fra obligatorisk digital selvbetjening.

Personer, som er fritaget for Digital Post, kan vælge at påberåbe sig fritagelsen og derved fravige fra obligatoriske selvbetjeningsløsning. Borgerne skal derefter tilbydes et passende alternativ, som fastsat i den pågældende særlovgivning.

Personer kan altid vælge at benytte obligatoriske digitale selvbetjeningsløsninger, selvom de er fritaget for Digital Post.

For de personer, som er tilmeldt Digital Post og som ikke kan benytte en obligatorisk digital selvbetjeningsløsning, vil reglerne være de samme som hidtil – at personen kan fravige obligatorisk digital selvbetjening på baggrund af en vurdering af personens evne til at benytte den obligatoriske selvbetjeningsløsning.

Da de foreslåede regler bygger på samme objektive kriterium om fritagelse for Digital Post, vil lovforslaget sikre en ensartet og forudsigelig afgørelsespraksis på tværs af myndighederne til gavn for personernes retssikkerhed.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget indebærer ingen klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget indebærer ingen miljø- eller naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslaget har været i offentlig høring fra den 5. januar 2023 til den 2. februar 2023.

De hørte myndigheder er:

Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20, 1060 København K
Telefon: 72 20 50 00
E-mail: bm@bm.dk

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21, 1220 København K
Telefon: 33 92 33 90
E-mail: km@km.dk

Børne- og Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21, 1220 København K
Telefon: 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Holmens Kanal 20, 1060 København K
Telefon: 33 92 28 00
E-mail: kefm@kefm.dk

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12, 1216 København K
Telefon: 33 92 33 50
E-mail: em@em.dk

Kulturministeriet
Nybrogade 2, 1203 København K
Telefon: 33 92 33 70
E-mail: kum@kum.dk

Finansministeriet
Christiansborg, Slotplads 1, 1218 København K
Telefon: 33 92 33 33
E-mail: fm@fm.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Slotsholmsgade 12, 1216 København K
Telefon: 38 10 60 00
E-mail: fvm@fvm.dk

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9, 1060 København K
Telefon: 72 81 00 00
E-mail: fmn@fmn.dk

Miljøministeriet
Slotsholmsgade 12, 1216 København K
Telefon: 38 14 21 42
E-mail: mim@mim.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10, 1216 København K
Telefon: 72 26 84 00
E-mail: jm@jm.dk

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28, 1402 København K
Telefon: 33 92 33 92
E-mail: skm@skm.dk

Transportministeriet
Frederiksholms Kanal 27, 1220
København K
Telefon: 41 71 27 00
E-mail: trm@trm.dk

Uddannelses- og Forskningsmi-
nisteriet
Postboks 2135, 1015 Køben-
havn K
Telefon: 33 92 97 00
E-mail: ufm@ufm.dk

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2, 1448 Køben-
havn K
Telefon: 33 92 00 00
E-mail: um@um.dk

Udlændinge- og Integrationsmi-
nisteriet
Slotsholmsgade 10, 1216 Kø-
benhavn K
Telefon: 61 98 40 00
E-mail: uim@uim.dk

Økonomiministeriet
Ved Stranden 8, 1061 Køben-
havn K.
E-mail: mokyh@oem.dk

Social-, Bolig- og Ældreministe-
riet
Holmens Kanal 22, 1060 Kø-
benhavn K
E-mail: post@sm.dk

Indenrigs- og Sundhedsministe-
riet
Holbergsgade 6, 1057 Køben-
havn K
E-mail: sum@sum.dk

Digitaliserings- og Ligestillings-
ministeriet
Stormgade 2-6, 1470 Køben-
havn K
E-mail: im@im.dk

ATP
Kongens Vænge 8, 3400 Hille-
rød
Telefon: 70 11 12 13
E-mail: mle@atp.dk,
nbm@atp.dk

Advokatsamfundet
Kronprinsessegade 28, 1306
København K
Telefon: 33 96 97 98
E-mail: postkasse@advokatsam-
fundet.dk

AE – Arbejderbevægelsen Er-
hvervsråd
Reventlowgade 14, 1. sal, 1651
København V
Telefon: 33 55 77 10
E-mail: ae@ae.dk

BL – Danmarks almene boliger
Studiestræde 50, 1554 Køben-
havn K
Telefon: 3376200
E-mail: bl@bl.dk

Danmarks statistik
Sejrøgade 11, 2100 København
Ø
Telefon: 39 17 39 17
E-mail: dst@dst.dk

Dansk IT
Vermundsgade 38A, st.tv. 2100
København Ø
Telefon: 33 11 15 60
E-mail: dit@dit.dk

Dansk standard, Forum for digi-
tal sikkerhed
Göteborg Plads 1, 2150 Nord-
havn
Telefon: 39 96 61 01
E-mail: dansk.standard@ds.dk

Danske advokater
Vesterbrogade 32, 1620 Københav
n V
Telefon: 33 43 70 00
E-mail: mail@danskeadvokater.dk

DI Digital
H.C Andersens Boulevard 18,
1553 København V
Telefon: 33 77 33 77
E-mail: di@di.dk

DKCERT
Asmussens Allé, bygning 305,
2800 Lyngby
Telefon: 35 88 82 55
E-mail: cert@cert.dk

e-Boks A/S
Hans Bekkevolds Allé 7, 2900
Hellerup
Telefon: 70 21 24 00
E-mail: tpe@e-boks.dk

FDIH – Foreningen for Danske
Internethandel
Slotsholmsgade 1, Børsen, 1217
København K
Telefon: 72 25 56 01
E-mail: kontakt@fdih.dk

Finans Danmark
Amaliegade 7, 1256 København
Telefon: 33 70 10 00
E-mail: Mail@finansdanmark.dk

Finanstilsynet
Århusgade 110, 2100 Københav
n Ø
Telefon: 33 55 82 00
E-mail: finanstilsynet@ftnet.dk

Forbrugerrådet Tænk
Fiolstræde 17B, 1171 Københav
n
Telefon: 77 41 77 41
E-mail: hoeringer@fbr.dk

Foreningen Danske Revisorer
Københavnsvej 69, 1., 400 Roskil
de
Telefon: 65932500
E-mail: fdr@fdr.dk

Foreningen af Registrerede Revisorer
Kronprinsessegade 8, 1306 Københav
n K
Telefon: 33 93 91 91
E-mail: fsr@fsr.dk

Forsikring og Pension
Philip Heymans Allé 1, 2900
Hellerup
Telefon: 41 91 91 91
E-mail: fp@forsikringogpension.dk

Landsforeningen Ældre Sagen
Snorresgade 17-19, 2300 Københav
n S
Telefon: 33 96 86 86
E-mail: aeldresagen@aeldresagen.dk

Landbrugsrådet
Axelborg, Axeltorv 3, 1609 Københav
n V
Telefon: 33 39 40 00
E-mail: info@lf.dk

Landsforeningen for førtidspensionister
Hedebovej 24, 3700 Rønne
Telefon: 21 72 30 06
E-mail: Foertid@gmail.com

LOS – De private Sociale tilbud
Blekinge Boulevard 2, 2630 Taastrup
Telefon: 70 23 34 00
E-mail: los@los.dk

Microsoft Danmark
Kanalvej 7, 2800 Kongens
Lyngby
Telefon: 45 67 80 00
E-mail: danmark@micro-
soft.com

Nationalbanken
Havnegade 5, 1093 København
K
Telefon: 33 63 63 63
E-mail: kommunikation@natio-
nalbanken.dk

Nets DanID A/S
Lautrupbjerg 10, Postboks 500,
2750 Ballerup
Telefon: 44 68 44 68
E-mail: Jochr@nets.eu

Rådet for digital sikkerhed
Vester Farimagsgade 37B, 1. th,
1605 København V.
Telefon: 28 72 05 21
E-mail: info@digitalsikker-
hed.dk

Rådet for Socialt Udsatte
Store Torvegade 26, 3700
Rønne
Telefon: 41 85 10 95
E-mail: post@udsatte.dk

Telekommunikationsindustrien i
Danmark
Axeltorv 6, 3., 1609 København
V
Telefon: 33138020
E-mail: post@teleindu.dk

Psykiastrifonden
Hejrevej 43 | 2400 København
NV
Telefon: 3929 3909
E-mail: pf@psykiastrifonden.dk

Landsforeningen Autisme
Banestrøget 19, 2630 Høje Taa-
strup
Telefon: 7025 3065
E-mail: kontor@autismefor-
ening.dk

Hjernesagen
Blekinge Boulevard 2, 2630 Taa-
strup
Telefon: 3675 3088
E-mail: admin@hjernesagen.dk

Danske Døvblinde
Blekinge Boulevard 2, 2630 Taa-
strup
Telefon: 3675 2096
E-mail: fddb@fddb.dk

Danske Handicaporganisationer
Blekinge Boulevard 2, 2630 Taa-
strup
Telefon: 36 75 17 77
E-mail: dh@handicap.dk

Dansk Arbejdsgiverforening
Vester Voldgade 113, 1552 Kø-
benhavn V
Telefon: 33 38 90 00
E-mail: da@da.dk

Dansk Byggeri
Nørre Voldgade 106, 1358 Kø-
benhavn K
Telefon: 72 16 00 00
E-mail: danskbyggeri@di.dk

Dansk Erhverv
Børsen, 1217 København K
Telefon: 43 23 20 10
E-mail: info@danskerhverv.dk

Dansk Industri
H.C Andersen Boulevard 18,
1553 København V
Telefon: 33 77 33 77
E-mail: di@di.dk

Danske Regioner
Dampfærgevej 22, 2100 København Ø
Telefon: 35 29 81 00
E-mail: regioner@regioner.dk

Datatilsynet
Borgergade 28, 5., 1300 København K
Telefon: 33 19 32 00
E-mail: dt@datatilsynet.dk

Den Danske Dommerforening
Nytorv 11, 1450 København
Telefon 99 68 65 01
E-mail: dommerforeningen@gmail.com

Det centrale Handicapråd
Stationsvej 10, 9460 Brovst
Telefon: 33 11 10 44
E-mail: dch@dch.dk

Håndværksrådet
Islandsbrygge 26, postboks 1990, 2300 København S
Telefon: 33 93 20 00
E-mail: SMV@SMVdanmark.dk

IBIZ-center
Gregersensvej 5, 2630 Taastrup
Telefon: 72 20 20 22
E-mail: info@ibiz-center.dk

IT-Brancheforeningen
Slotsholmsgade, 1213 København
Telefon: 72 25 55 02
E-mail: itb@itb.dk

Institut for menneskerettigheder
Wilders Plads 8K, 1403 København K
Telefon: 32 69 88 88
E-mail: Info@humanrights.dk

IT-Politisk Forening
Carl Bernhards Vej 15, 2. tv, 1817 Frederiksberg C
Telefon: 29 72 77 19
E-mail: bestyrelsen@itpol.dk

KMD
Lautrupparken 40-42, 2750 Ballerup
Telefon: 44 60 10 00
E-mail: info@kmd.dk

KL – Kommunernes Landsforening
Weidekampsgade 10, Postboks 3370, 2300 København S
Telefon: 33 70 33 70
E-mail: kl@kl.dk

KOMBIT A/S
Halfdansgade 8, 2300 København
Telefon: 33 34 94 00
E-mail: hoering@kombit.dk

Konkurrence- og forbrugerstyrelsen
Carl Jacobsen Vej 35, 2500 Valby
Telefon: 41 71 50 00
E-mail: KFST@KFST.dk

Netcompany Group A/S
Grønningen 17, 1270 København K
Telefon: 7013 1440
E-mail: info@netcompany.com

Prosa, Forbundet af IT-Professionelle
Vester Farimagsgade 37A, 1606 København
Telefon: 33 36 41 41
E-mail: prosa@prosa.dk

Rigsombudsmanden i Grønland
Indaleeqqap Aqq. 3 Postboks 1030, 3900 Nuuk

Telefon +299 32 10 01

E-mail: ro@gl.stm.dk

Rigsombudsmanden på Færøerne

Amtmanskbrekkan 6, FO-100

Tórshavn, Færøerne

Telefon: + 298 201200

E-mail: ro@fo.stm.dk

Rigsrevisionen

Landgreven 4, 1301 København

K

Telefon: 33 92 84 00

E-mail: info@rigsrevisionen.dk

Danske Annoncører og Markedsførere

Slotsholmen 1, 1216 København

K

Telefon: 26 21 00 45

E-mail: info@daom.dk

Danske A-Kasser

Stauings Plads 3,2, 1790 København

V

Telefon: 35 86 66 00

E-mail: dak@danskeakasser.dk

Dataetisk Råd

dataetiskraad@dketik.dk

DIGST/ERST sekretariat

Faglige Seniorer

Molestien 7, 2450 København

SV

Telefon: 33 63 24 50

E-mail: info@fagligsenior.dk

Danske Ældreråd

Jernbane Allé 54, 3.th., 2720

Vanløse

Telefon: 3877 0160

E-mail: info@danske-aeldreraad.dk

Justitia

Fruebjergvej 3, 2100 København

Ø

Telefon: 2392 6100

E-mail: info@justitia-int.org

LEV

Blekinge Boulevard 2, 2630 Taastrup

Telefon: 36 35 96 96

E-mail: lev@lev.dk

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Digital selvbetjening er fysiske personers mulighed for at kommunikere digitalt med myndighederne. Dette vil oftest være selvbetjeningsløsninger på en myndigheds hjemmeside, hvor en person fx kan melde flytning via borger.dk. For en række offentlige serviceområder er der i den relevante lovgivning fastsat krav om, at personer skal anvende den digitale selvbetjeningsløsning, som den relevante myndighed stiller til rådighed til formålet. Dette benævnes obligatorisk digital selvbetjening

Med de gældende regler kan man understøtte transitionen til digital kommunikation i befolkningen ved at fremme brugen af de selvbetjeningsløsninger, borgerne konkret er i stand til at anvende. For digital selvbetjening gælder, at det er borgeren, der retter henvendelse til myndigheden, og at borgeren under alle omstændigheder skal kontakte myndigheden for at blive stillet et alternativ til digital selvbetjening til rådighed. Således kan fravigelse ske på borgerens anmodning.

Det følger af det foreslåede § 1, stk. 1, at loven finder anvendelse på alle obligatoriske digitale selvbetjeningsløsninger hos offentlige myndigheder, hvor der efter særlovgivning er mulighed for at fravige udgangspunktet om obligatorisk digital selvbetjening for fysiske personer.

Bestemmelsen indføres, da det i dag er således, at kriteriet for Digital Post fritagelse tillægges forskellig vægt i de enkelte særlovgivninger. Der er i hver enkelt lov anført de kriterier, som en myndighed kan lægge vægt på i vurderingen af, om en person kan fravige fra obligatorisk digital selvbetjening. Som ét af kriterierne kan fritagelse for Digital Post indgå, men det er ikke givet, at dette er et gyldigt kriterium for at fravige obligatorisk digital selvbetjening. Personer kan derfor opleve, at en fritagelse for Digital Post i nogle tilfælde kan benyttes som begrundelse for fravigelse og i andre tilfælde, kan fritagelsen ikke benyttes. Der er et ønske om at Digital Post fritagelseskriteriet kan benyttes ensartet på tværs af særlovgivningen.

Loven vil kun vedrøre offentlige obligatoriske digitale selvbetjeningsløsninger. Loven vil derfor ikke omfatte private selvbetjeningsløsninger, som fx banker eller forsikringselskaber tilbyder kunder.

Loven vil heller ikke vedrøre selvbetjeningsløsninger, som ikke er gjort obligatoriske. Da disse løsninger ikke er obligatoriske, vil der ikke være behov for en fravigelse.

Loven vil kun finde anvendelse på de obligatoriske digitale selvbetjeningsløsninger, hvor der allerede eksisterer en fravigelsesmulighed samt et tilhørende alternativ til den obligatoriske selvbetjeningsløsning. I de tilfælde, hvor det i

særlovgivningen er reguleret, at en selvbetjeningsløsning ikke kan fraviges, vil denne lov ikke omfatte disse løsninger.

Til § 2

Stk. 1

I dag er det på en række områder obligatorisk for personer at kommunikere digitalt med offentlige myndigheder. Der gælder samtidig regler og praksis for, at der kan fraviges fra udgangspunktet om obligatorisk digital selvbetjening. I den enkelte lov er det reguleret hvilke kriterier, som en myndighed kan lægge vægt på i vurderingen af, om udgangspunktet om obligatorisk digital selvbetjening kan fraviges. Som ét af kriterierne kan fritagelse for Digital Post indgå, men det er ikke givet, at det er et gyldigt kriterium i alle særlove for at fravige fra obligatorisk digital selvbetjening. Personer kan derfor opleve, at en fritagelse for Digital Post i nogle tilfælde kan benyttes som begrundelse for fravigelse og i andre tilfælde, kan fritagelsen ikke benyttes.

Det følger af det foreslåede § 2, *stk. 1*, at hvor der i særlovgivning findes regler om fravigelse fra obligatorisk digital selvbetjening, har fysiske personer, der er fritaget for obligatorisk tilslutning til Digital Post efter § 5, *stk. 1*, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, efter anmodning ret til at blive tilbudt det i den pågældende særlovgivning hjemlede alternativ til digital selvbetjening.

Med de gældende regler kan myndighederne understøtte transitionen til digital kommunikation i befolkningen ved at fremme brugen af de selvbetjeningsløsninger, borgerne konkret er i stand til at anvende. For digital selvbetjening gælder, at det er borgeren, der retter henvendelse til myndigheden, og at borgeren under alle omstændigheder skal kontakte myndigheden for at blive stillet et alternativ til digital selvbetjening til rådighed.

Der er behov for enklere og mere smidige regler for de personer, som ønsker at fravige udgangspunktet om obligatorisk digital selvbetjening. Ved at indføre et objektivi kriterium gøres reglerne mere gennemskuelige for den enkelte borger og lettere at administrere for myndighederne.

Efter den foreslåede bestemmelse vil fysiske personer, der er fritaget for obligatorisk tilslutning til Digital Post efter § 5, *stk. 1*, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, få ret til at fravige udgangspunktet om obligatorisk digital selvbetjening hos offentlige myndigheder alene på baggrund af fritagelsen for Digital Post og får dermed efter anmodning ret til at blive tilbudt det i den pågældende særlovgivning hjemlede alternativ til digital selvbetjening. Hvorvidt der i ordlyden i undtagelsesbestemmelsen angives at kunne undtages, fritages eller lignende er underordnet. Hvis der i undtagelsesbestemmelsen findes et alternativ til digital selvbetjening, vil den foreslåede bestemmelse finde anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse vil gælde på tværs af de sektorspecifikke undtagelsesbestemmelser og skal supplere disse. Den vil derfor gælde parallelt med fravigelsesbestemmelserne og skal tolkes i sammenhæng med disse. Dette vil medføre, at personer, som er fritaget for Digital Post, vil benytte den foreslåede bestemmelse i sammenhæng med en fravigelsesbestemmelse i en sektorspecifik lov. Fravigelse fra obligatorisk digital selvbetjening kan ske på baggrund af den foreslåede bestemmelse, mens mulighederne for betjening på anden vis er hjemlet i fravigelsesbestemmelsen i den relevante særlovgivning.

Stk. 2

Den foreslåede bestemmelse medfører, at de fysiske personer skal indgive deres anmodninger i overensstemmelse med regler i den pågældende særlovgivning. Dette vil for en lang række selvbetjeningsløsninger være de kommunale borgerservicecentre, men der er også andre myndigheder, som administrerer obligatoriske selvbetjeningsløsninger.

Den foreslåede bestemmelse vil dermed ikke medføre ændringer af retstilstanden.

Til § 3

Loven træder i kraft den 1. juni 2023.

Til § 4

Loven skal ikke gælde for Færøerne og Grønland, da lov om Digital Post fra offentlige afsendere ikke gælder for Færøerne og Grønland, hvorfor Digital Post-løsningen ikke er til rådighed på Færøerne eller i Grønland.